

KRYTERIA ECO - CERTYFIKACJI dla OBIEKTÓW do 50 MIEJSC NOCLEGOWYCH

wytluszczone wiersze – kryteria obligatoryjne, które należy spełnić lub zostaną spełnione w formie promesy zgodnie z Regulaminem Kategoryzacji

ARCHITEKTURA I OTOCZENIE OBIEKTU

Zachowanie ładu architektonicznego oraz takie ukształtowanie przestrzeni, które ma tworzyć harmonijną całość oraz uwzględniać w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne.
Obiekt nawiązujący swoją architekturą i kształtowaniem przestrzeni do lokalnych tradycji, stylu i sztuki.
W przypadku budynków starych i zabytkowych, stosowanie się do zaleceń konserwatorskich. Dbanie o zachowanie dziedzictwa historyczno-kulturowego z jednoczesnym wykorzystaniem go w edukacji gości.
Nowo powstające obiekty powinny cechować się zachowaniem ładu architektonicznego i do ich wykończenia (zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz) powinno stosować się materiały ekologiczne, tzn. przyjazne środowisku, o pochodzeniu lokalnym i nadające się do recyklingu. Elewacja wykończona (kamień, drewno, tynk w kolorach pastelowych) naturalnymi materiałami z wykluczeniem tworzyw sztucznych, ograniczenie do minimum stosowania materiałów nie biodegradowalnych, wykluczenie stosowania PCV (siding, płyty, ławki itp.). Zalecane budownictwo energooszczędne i pasywne.
Tereny zielone zaprojektowane z wykorzystaniem gatunków i odmian rodzimych.
Energooszczędne oświetlenie elewacji (żarówki LED).
Wykorzystanie starych odmian drzew i krzewów owocowych. W przypadku małych przestrzeni zielonych wokół obiektu zaprojektowanie zielonych tarasów, dachów, zielonych kącików dla gości, aranżacja zieleni w donicach.
Zachowanie możliwie jak największej powierzchni biologicznie czynnej, zapewniającej naturalną retencję wód opadowych i roztopowych (nawierzchnie żwirowe, ażurowe – unikanie asfaltu, nawierzchni betonowych, kostki brukowej).
Zachowanie części terenu zielonego w stanie naturalnym.
Wprowadzenie schronień dla zwierząt typu: skrzynki lęgowe dla ptaków, budki dla nietoperzy, „hoteliki” dla owadów, schronienia dla jeży itp.
W wypadku posiadania bądź planowania założenia stawu, oczka wodnego, strumienia, kaskady i tym podobnych rozwiązań wodnych, projektowanie z uwzględnieniem wytycznych do rozwoju bioróżnorodności – zróżnicowanie stref głębokości, odpowiedni dobór roślinności, w przypadku mniejszych rozwiązań zabezpieczenie przed przemarzaniem do dna, itp.
Magazynowanie i wykorzystywanie wody deszczowej, głównie do celów ogrodowych. Gromadzenie wody deszczowej w zbiorniku z tworzywa stojącym lub podziemnym. W przypadku tego ostatniego wskazane wyposażenie w przelew awaryjny, który w czasie intensywnych opadów może kierować nadmiar wody do układu rozsączającego wodę w gruncie. Nawadnianie ogrodu z wykorzystaniem systemów oszczędzających wodę i energię.
Wykorzystanie alternatywnych źródeł energii np. do oświetlenia ogrodu, podgrzewania wody w basenie zewnętrznym.
Pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów.
Stosowanie środków ochrony roślin przyjaznych środowisku.

<p>Odpowiednia lokalizacja i otoczenie miejsc parkingowych zielenią izolującą od hałasu, gazów spalinyowych i pyłu. Parking ze stojakami dla rowerów i alternatywnych źródeł komunikacji lub miejsce postojowe dla rowerów wewnątrz budynku.</p>
<p>Stosowanie czytelnego i estetycznego oznakowania z wykorzystaniem piktogramów odnoszących się do kwestii środowiskowych. Reklama obiektu zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, bez dużych, „krzykliwych” reklam i banerów.</p>

WNĘTRZE OBIEKTU - POKOJE I POZOSTAŁE POMIESZCZENIA

<p>Założenia ogólne – stosowanie materiałów i technologii przyjaznych środowisku, farby i lakiery niskoemisyjne, aranżowanie pomieszczeń z wykorzystaniem lokalnego wzornictwa, rękodzieła użytkowego i artystycznego wykonanego przez lokalnych artystów. Zdjęcia i obrazy prezentujące dziedzictwo kulturowe, historyczne i przyrodnicze regionu. Stosowanie biodegradowalnych środków czyszczących.</p>
<p>Jeśli obiekt posiada recepcję – zmniejszenie zużycia papieru, pojemniki do segregacji odpadów, informacja o ekologicznym profilu obiektu (np. tablica TPN „Gotowi w góry”).</p>
<p>Pokoje – zachęcanie gości do rzadszej wymiany pościeli, meble, podłogi, dywany czy wykładziny z materiałów naturalnych. Stosowanie energooszczędnych źródeł światła, używanie programowalnych termostatów przy ogrzewaniu pomieszczeń, sprzęt RTV o obniżonym zużyciu energii.</p>
<p>Łazienka – stosowanie dozowników do naturalnych mydeł i szamponów, stosowanie systemów i rozwiązań ograniczających zużycie wody, wymiana ręcznika na żądanie, stosowanie nietoksycznych, biodegradowalnych środków czyszczących lub wydawanie pakietów galanterii hotelowej na żądanie gości w celu redukcji odpadów.</p>
<p>W przypadku posiadania sal konferencyjnych – oszczędzanie papieru, stosowanie produktów z makulatury, umieszczenie pojemników do selektywnej zbiórki odpadów, w przypadku posiadania sprzętu multimedialnego, stosowanie urządzeń energooszczędnych.</p>
<p>Kuchnia - stosowanie i wyszczególnienie w menu certyfikowanych produktów ekologicznych, stosowanie produktów pochodzących od lokalnych producentów i dostawców bądź wytwarzanych przez właścicieli obiektu, produkty fair trade w ofercie (np. kawa, herbata). Usługodawcy znane jest pochodzenie produktów i potrafi udzielić gościowi informacji na ich temat, wprowadzanie elementów tradycyjnej kuchni lokalnej, dania wegetariańskie w menu, nie stosowanie napojów i innych produktów w opakowaniach nie nadających się do recyklingu, nie stosowanie jednorazowych nie biodegradowalnych sztućców, naczyń itp., stosowanie urządzeń w technologii przyjaznej środowisku np. energooszczędne klasy A.</p>

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA OBIEKTU I DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA

<p>Energia elektryczna</p> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie regularnych pomiarów i archiwizacja informacji dotyczących zużycia energii • program minimalizowania zużycia energii • zoptymalizowanie efektywności funkcjonowania instalacji • wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii (wiatr, słońce) • dążenie do jak największego stopnia autonomiczności energetycznej obiektu –wykorzystanie w pierwszej kolejności wyprodukowanej we własnym zakresie energii odnawialnej, a następnie korzystanie z energii sieciowej • stosowanie banków energii niedużej mocy do zasilania oświetlenia i awaryjnego zasilania podstawowych urządzeń technicznych (np. lodówki, oświetlenie, łączność) na czas przerw w dostawie energii z sieci (zamiast agregatów spalinyowych)
--

- sterowanie oświetleniem zewnętrznym i wewnętrznym (zależnie od obecności osób, ruchu czy natężenia światła dziennego)
- **stosowanie oświetlenia energooszczędnego**
- **sprzęt AGD i RTV klasy A.**

Energia ciepła

BUDYNEK

- **przegrody zewnętrzne posiadające izolację termiczną (styropian, wełna mineralna)**
- **stolarka okienna i drzwiowa: stolarka drewniana lub PCV z szybą termiczną**
- **szczelne otwory okienne i drzwiowe (infiltracja na poziomie zapewniającym strumień świeżego powietrza -nawiewniki w oknach, mikro regulacja)**

INSTALACJE BUDOWLANE

Instalacja grzewcza:

- **źródło ciepła: ciepło sieciowe -węzeł ciepłowniczy geotermia, kocioł gazowy-gaz ziemny, kocioł gazowy-gaz płynny, kocioł na biomasę -pelet, kocioł na biomasę -zgazowanie drewna kawałkowego, pompa ciepła, kocioł opalany olejem opałowym**
- **przewody rozprowadzające ciepło: instalacja ciepła w obrębie kotłowni/wymiennikowni izolowana termicznie, przewody w przestrzeni nie ogrzewanej piwnice/garaże podziemne izolowane termicznie, przewody rozprowadzające ciepło prowadzone natynkowo izolowane termicznie**
- **odbiorniki ciepła: odbiorniki ciepła wyposażone w urządzenia regulujące dopływ ciepła w zależności od potrzeb: grzejniki - zawory z głowicami termostatycznymi, pętle ogrzewania płaszczyznowego (podłogowego/ ściennego)-termostaty w pomieszczeniach współpracujące z siłownikami na każdej pętli**
- **rozbudowane instalacje grzewcze wyposażone w system BMS**

Ciepła woda użytkowa (c. w. u.):

- **c. w. u przygotowywana centralnie: ciepło sieciowe -węzeł ciepłowniczy geotermia, kocioł gazowy-gaz ziemny, kocioł gazowy-gaz płynny, kocioł na biomasę -pelet, kocioł na biomasę -zgazowanie drewna kawałkowego, pompa ciepła, pompa ciepła i instalacja PV, kocioł opalany olejem opałowym**
- **wspomaganie przygotowania c. w. u: instalacja kolektorów słonecznych, pompa ciepła, instalacja PV, elektryczna**
- **zasobnik c. w. u. wyposażony w izolację termiczną**
- **instalacja c. w. u : wyposażona w centralną regulację temperatury -termostatyczny zawór mieszający, regulacja miejscowa- baterie termostatyczne , instalacja rozprowadzająca c. w. u wyposażona w obieg cyrkulacji, przewody izolowane, wylewki wyposażone w perlatory**

Wentylacja i klimatyzacja

- **wentylacja mechaniczna wyposażona w odzysk ciepła /chłodu, możliwość regulacji ilości powietrza w zależności od potrzeb**
- **klimatyzacja: instalacja wyposażona w odzysk ciepła/chłodu, instalacja z możliwością freecoolingu, urządzenia wytwarzające chłód wysokiej sprawności, agregaty chłodnicze wyposażone w sprężarki inwerterowe, możliwość regulacji miejscowej w zależności od potrzeb, rozbudowane systemy wyposażone w BMS**

<p>Instalacja chłodnicza</p> <ul style="list-style-type: none"> • chłodnie i mroźnie: zaizolowane termicznie, wejścia zabezpieczone przed nadmierną wymianą powietrza, szczelne zamknięcia, agregaty chłodnicze wysokiej sprawności <p>INNE</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterystyka energetyczna budynku w widocznym miejscu • pomiar „zużycia” energii cieplnej wraz z archiwizacją • pomocnicze źródło ogrzewania wody basenowej z wykorzystaniem OZE • odzysk ciepła z wody basenowej po płukaniu filtrów
<p>Woda i ścieki</p> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie regularnych pomiarów i archiwizacja informacji dotyczących zużycia wody • w wypadku własnego ujęcia wody, prowadzenie monitoringu oraz właściwe zabezpieczenie, dbanie o właściwą jakość wody: minimum stosowanie filtrów mechanicznych • program oszczędzania wody poprzez rozwiązania w ramach instalacji wodno-ściekowej (np. perlatory, regulatory temperatury i przepływu wody, dwudzielna spłuczka itp.), wykorzystanie deszczówki, system prania „na żądanie”, w łazienkach krótki regulamin oszczędnego korzystania z wody • w wypadku prowadzenia zbiorowego żywienia – separator tłuszczu • system zagospodarowania (np. oczyszczalnie) bądź odprowadzania ścieków, potwierdzony właściwą dokumentacją.
<p>Gospodarka odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> • opracowane zasady zarządzania odpadami wraz z umowami na ich odbiór • ogólna informacja o dostępności wody pitnej bezpośrednio z sieci wodociągowej w celu wykorzystania zasobów lokalnych bez konieczności zakupu wody w opakowaniach jednorazowych • eliminacja bądź maksymalne ograniczenie nie biodegradowalnych artykułów jednorazowego użytku • ograniczenie zużycia papieru (gdzie to możliwe rozwiązania elektroniczne, druk dwustronny itp.) • korzystanie z opakowań szklanych podlegających zwrotowi lub przewidzianych do recyklingu • segregacja przynajmniej w obrębie papieru, szkła, plastiku i odpadów organicznych • przygotowanie oznakowanych miejsc i pojemników na segregację wraz z informacją dla gości o sposobie segregacji • sortowanie i przekazywanie odbiorcom bądź punktom przyjmującym odpady niebezpieczne
<p>Zakupy w ramach umacniania i promowania proekologicznego charakteru świadczonych usług, wybierane są zawsze produkty i rozwiązania przyjazne środowisku. Dotyczy to zarówno towarów, jak i usług. Należy kierować się certyfikatami, pochodzeniem od lokalnych dostawców czy przedsiębiorców oraz pochodzeniem z recyklingu. Zakupy w dużych zbiorczych opakowaniach, by uniknąć nadmiernej ilości odpadów, opakowania biodegradowalne, bądź do segregacji lub z kaucją.</p>
<p>Środki chemiczne</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosowanie środków przyjaznych środowisku • ograniczenia w używaniu środków chemicznych • nie używanie soli i środków chemicznych do odśnieżania • w zieleni towarzyszącej stosowanie tylko ekologicznych nawozów i środków ochrony roślin • w przypadku gospodarstw rolnych stosowanie się do zasad zrównoważonego rolnictwa
<p>Prowadzenie wewnętrznego monitoringu środowiska, przeglądów ekologicznych i ocen przyjętych przez obiekt.</p>
<p>Stałe doskonalenie i rozwijanie przyjętej polityki ekologicznej.</p>

EDUKACJA EKOLOGICZNA I WSPÓŁPRACA

<p>W przypadku przygotowywania ofert prezentujących dziką przyrodę zachowanie zasad bezpieczeństwa zarówno wobec ludzi jak i środowiska, nie powodujących degradacji, niepokojenia zwierząt (szczególnie w sezonie lęgowym), współpraca z wykwalifikowanymi przewodnikami, edukatorami, a także samodoskonalenie w ramach kursów.</p>
<p>W wypadku posiadania zwierząt udomowionych (preferowane rasy i odmiany zachowawcze), przestrzeganie zaleceń dotyczących ich dobrostanu. Jeśli obiekt używa zwierząt do transportu, rekreacji jak i zajęć edukacyjnych, konieczność sporządzenia pisemnych wytycznych dotyczących maksymalnego obciążenia i czasu pracy. Informacja dla gości o posiadanych zwierzętach oraz możliwości przyjazdu do obiektu z własnymi zwierzętami.</p>
<p>Informacje dla turystów dotyczące zachowania podczas zwiedzania obszarów chronionych, zabytków, miejsc historyczno-kulturowych.</p>
<p>Przygotowanie i realizacja ofert dotyczących dziedzictwa historyczno-kulturowego. Współpraca z wykwalifikowanymi przewodnikami w tym zakresie, organizowanie, wspieranie i aktywne uczestnictwo we wszelkich projektach, imprezach promujących historię i kulturę regionu.</p>
<p>Sprzedaż produktów regionalnych, pamiątek produkowanych lokalnie, stosowanie opakowań biodegradowalnych.</p>
<p>Przygotowanie biblioteczki dostępnej dla gości z pozycjami dotyczącymi regionalnego dziedzictwa przyrodniczego i historyczno-kulturowego, mapami, przewodnikami, kluczami do oznaczania gatunków zwierząt, roślin, grzybów, pakietami edukacyjnymi z gramami i zabawami, nagraniami z muzyką regionalną, głosami zwierząt itp.</p>
<p>Opracowanie założeń edukacyjnych w postaci ścieżek dydaktycznych czy miejsc edukacyjnych, prezentujących np. ptaki, owady, rośliny, lokalne zwyczaje, rzemiosło, sztukę, tradycję, historię itd. Prezentowanie ekologicznych rozwiązań stosowanych w obiekcie.</p>
<p>Współpraca z władzami lokalnymi, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi, zarządcami terenów chronionych, obiektów zabytkowych i kulturowych, organizatorami ruchu turystycznego.</p>
<p>Uczestnictwo w projektach, kursach, organizacjach zajmujących się edukacją ekologiczną, turystyką zrównoważoną i ekoturystyką, aktywną ochroną dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.</p>
<p>Zamieszczenie na stronie internetowej informacji na temat dziedzictwa i atrakcji przyrodniczych i historyczno-kulturowych oraz form edukacji realizowanych w obiekcie i jego pobliżu. Przekierowania na strony obszarów chronionych, ośrodków edukacyjnych, obiektów i atrakcji historyczno-kulturowych.</p>

TRANSPORT

<p>W przypadku organizowania zajęć poza obiektem, ograniczenie do minimum transportu samochodowego.</p>
<p>Zachęcanie lub oferowanie (również poprzez współpracę z wypożyczalnią i ośrodkami) korzystania z turystyki konnej, rowerowej, kajakarskiej, żeglarskiej, nart biegowych czy rakiet śnieżnych itp. Prowadzenie bądź nawiązanie kontaktu z organizatorami i szkółkami aktywnych form turystyki przyjaznej środowisku.</p>
<p>Zachęcanie gości do korzystania z transportu publicznego, sieci transportu turystycznego zorganizowanego przez lokalnych przewoźników.</p>
<p>Dostęp do sieci elektrycznej przy miejscach postojowych w celu umożliwienia ładowania akumulatorów pojazdów elektrycznych (rower, skuter, samochód).</p>

INFORMACJA I PROMOCJA

Przyjęcie, stałe rozwijanie i umacnianie profilu eko w swojej działalności.
Określenie i prezentacja zasad, procedur i standardów, którymi kieruje się obiekt w ramach swojej działalności z informacją na temat uzyskanych certyfikatów, etykiet i znaków jakości itp.
Promocja i informacja na temat dziedzictwa przyrodniczego i historyczno-kulturowego regionu zarówno jeśli chodzi o jego wartość i atrakcyjność, jak również zagrożenia i ochronę.
Oznakowanie i reklamy czytelne, zawierające informację o profilu eko wkomponowane w krajobraz, w którym są zamieszczone.
Ograniczenie broszur papierowych, druk na papierze makulaturowym.
Współpraca z organizatorami ruchu turystycznego przewoźnikami, usługodawcami, producentami itd., którzy również kierują się standardami eko w swojej działalności. Wzajemne wsparcie także poprzez informowanie i reklamowanie wśród klientów. Działanie bądź dążenie do tworzenia eko-sieci.
Szkolenie pracowników w zakresie ochrony środowiska i zasad turystyki zrównoważonej, a także standardów przyjętych w obiekcie hotelarskim.
Przygotowanie ankiet umożliwiających wypowiedzenie się klientów w kwestiach oceny podjętych działań proekologicznych oraz zaproponowanie rozwiązań i przedstawienie potrzeb.